

Datum:	15 januari 2019	Zaaknummer: 167164
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Theunis	
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal	
Steller:	R. Raaijmakers	
Kopie aan:	P. Ros, E. Oostvogels, E. Blook, F. van Oorschot	
Onderwerp:	Decembercirculaire Gemeentefonds 2018	
Bijlage:	Onderdelen en werking van het Gemeentefonds	

Kennisnemen van

De (financiële) consequenties voor de gemeente Roosendaal die voortkomen uit de Decembercirculaire Gemeentefonds 2018.

Inleiding

Op 7 december 2018 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de Decembercirculaire Gemeentefonds 2018 gepubliceerd.

De financiële consequenties en ontwikkelingen die van belang zijn voor de gemeente Roosendaal worden in deze raadsmededeling inzichtelijk gemaakt voor uw raad.

In de bijlage is een beschrijving van de werking van het Gemeentefonds opgenomen, waarin ook de belangrijkste begrippen worden uitgelegd. Deze bijlage was ook toegevoegd bij de raadsmededeling over de meicirculaire. Vanwege de complexiteit van het Gemeentefonds is deze bijlage nogmaals toegevoegd.

De volledige tekst van de decembercirculaire 2018 is te vinden via

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2018/12/07/decembercirculaire-gemeentefonds-2018>.

Informatie

De decembercirculaire 2018

De decembercirculaire 2018 is de vierde gemeentefondscirculaire van 2018. De decembercirculaire heeft doorgaans een beperkte strekking en handelt primair om onderwerpen die voor het einde van het jaar geregeld moeten zijn, met het oog op de jaarafsluiting door het Rijk en de gemeenten. Het is dus geen bijstelmoment voor het accres.

Binnen het gemeentefonds maken we een onderscheid tussen de algemene uitkering en de integratie-uitkering sociaal domein. Binnen de algemene uitkering worden ook eventuele (wijzigingen in) decentralisatie-uitkeringen meegenomen (oormerkingen).

De integratie-uitkering sociaal domein bestaat uit de drie onderdelen WMO, Jeugd en Participatie.

Allereerst wordt hieronder de totale uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal in beeld gebracht. Vervolgens wordt verder ingezoomd op de algemene uitkering en integratie-uitkering sociaal domein.

In onderstaande tabellen wordt steeds een vergelijking gemaakt met de uitkomsten van de septembercirculaire 2018. De septembercirculaire liet voor het jaar 2018 een fors tekort zien van € 1,7 miljoen. Via de Najaarsbrief bent u geïnformeerd over dekking van dit tekort. De gevolgen van de decembercirculaire voor 2018 zullen worden verwerkt in de jaarrekening 2018.

Totale uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal

De totale uitkering uit het gemeentefonds op basis van de decembercirculaire 2018 ziet er voor de gemeente Roosendaal als volgt uit:

Totaaloverzicht Gemeentefonds Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	124.105	126.961	130.708	132.914	135.903	139.235
Septemercirculaire 2018	123.312	126.277	129.985	132.858	135.846	139.177
Vershil	+ 793	+ 684	+ 723	+ 56	+ 57	+ 58

Ten opzichte van de septemercirculaire 2018 stijgt de uitkering uit het gemeentefonds voor de gemeente Roosendaal in 2018 met € 793.000. Ook voor de jaren 2019 en 2020 is sprake van een forse stijging. Dit wordt veroorzaakt door de toevoeging van de decentralisatie-uitkering Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd. Hierover leest u meer bij het onderdeel Oormerkingen.

Een uitsplitsing van de bovenstaande verschillen naar de algemene uitkering en de integratie-uitkering sociaal domein is in onderstaande tabel gemaakt. Uit de tabel kan worden opgemaakt dat de verschillen in zijn geheel veroorzaakt worden door wijzigingen in de algemene uitkering. De integratie-uitkering sociaal domein is bij de decembercirculaire niet gewijzigd. Zoals eerder gemeld zal de Integratie Uitkering Sociaal Domein vanaf 2019 niet meer bestaan.

Vershil Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Algemene uitkering	+ 793	+ 684	+ 723	+ 56	+ 57	+ 58
IU Sociaal Domein	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
IU Participatie	N.v.t.	-	-	-	-	-
IU Voogdij / 18+	N.v.t.	-	-	-	-	-
Totaal	+ 793	+ 684	+ 723	+ 56	+ 57	+ 58

Algemene uitkering

Onderstaande tabel laat het verloop van de algemene uitkering zien voor de gemeente Roosendaal. Hierbij zijn ook de mogelijke oormerkingen op basis van de decembercirculaire meegenomen.

Algemene uitkering Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	78.580	110.613	114.966	117.467	120.690	124.329
Septemercirculaire 2018	77.787	109.929	114.243	117.411	120.634	124.271
Vershil	+ 793	+ 684	+ 723	+ 56	+ 57	+ 58
Oormerkingen n.a.v. dec.circ. 2018	-/- 668	-/- 721	-/- 721	-/- 53	-/- 53	-/- 53
Totale mutatie	+ 124	-/- 38	+ 2	+ 3	+ 4	+ 5

In bovenstaande tabel is goed te zien dat de stijging van de algemene uitkering vooral veroorzaakt wordt door de oormerkingen.

Na verwerking van de oormerkingen resteert in 2018 nog een positief verschil ten opzichte van de septemercirculaire van € 124.000. Dit wordt veroorzaakt door de stijging van de uitkeringsfactor in 2018. (Zie voor een toelichting op het begrip uitkeringsfactor de uitleg in de bijlage.)

De verschillen in de jaren vanaf 2019 zijn klein.

Oormerkingen

Onderstaande tabel bevat een toelichting op de mogelijkheden tot oormerking naar aanleiding van de decembercirculaire 2018.

Oormerkingen n.a.v. dec.circ. 2018 <i>Bedragen * € 1.000</i>	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decentralisatie Uitkering Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd	-/- 668	-/- 668	-/- 668			
Decentralisatie Uitkering Brede Impuls Combinatiefuncties		-/- 53	-/- 53	-/- 53	-/- 53	-/- 53
Totaal oormerkingen	-/- 668	-/- 721	-/- 721	-/- 53	-/- 53	-/- 53

- DU Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd: Het Transformatiefonds is bedoeld om de transformatiebeweging in het sociaal domein te bevorderen. Alle jeugdhulpregio's hebben een aanvraag ingediend voor het Transformatiefonds door een meerjarig transformatieplan op te stellen voor tenminste de jaren 2018 t/m 2020. Alle aanvragen zijn beoordeeld en akkoord bevonden, wat betekent dat alle jeugdhulpregio's een transformatiebudget krijgen. Het Transformatiefonds wordt over de jeugdhulpregio's verdeeld op basis van het aantal kinderen tot 23 jaar per 1 januari 2018. De verdeling vindt plaats via een decentralisatie-uitkering aan de grootste gemeente in de desbetreffende regio.

Dit betekent dat de gemeente Roosendaal voor de jeugdhulpregio in West-Brabant (9 samenwerkende gemeenten) de uitkering uit de decentralisatie-uitkering ontvangt. Voor de jaren 2018 t/m 2020 ontvangt onze regio jaarlijks een bedrag van € 668.000. Omdat deze financiële middelen voor de hele regio bedoeld zijn, oormerken we dit geld. In het transformatieplan van de regio is opgenomen dat we deze middelen willen inzetten om de strategie rondom veiligheid uit te voeren.

- DU Brede Impuls Combinatiefuncties: Uit de decembercirculaire 2018 blijkt dat de decentralisatie-uitkering Brede Impuls Combinatiefuncties voor de gemeente Roosendaal structureel verhoogd wordt met € 53.000. Deze uitkering is een onderdeel van het programma Sport en Bewegen in de Buurt. Het betreft een structurele regeling. Gemeente Roosendaal neemt al jarenlang deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties van het Rijk. Hiermee realiseren we de inzet van sport- en cultuurcoaches op scholen en in de wijken. Gemeente Roosendaal heeft aangegeven ook in de periode 2019-2022 deel te willen blijven nemen aan deze regeling en te willen uitbreiden. Dit draagt bij aan de intensivering van het sport-, beweeg- en cultuuraanbod in het voorliggend veld.

Ontwikkelingen m.b.t. de algemene uitkering

- Fors lagere rijksuitgaven dan begroot over 2018 (onderuitputting)

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op / samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Zoals gezegd is de decembercirculaire geen bijstelmoment voor het accres. Toch is op basis van de Najaarsnota van het Rijk een behoorlijke onderuitputting te verwachten over 2018, bovenop de onderuitputting die bij de septembercirculaire reeds bekend is gemaakt. Deze onderuitputting is niet verwerkt in de decembercirculaire; dit zal pas in de meicirculaire 2019 gebeuren.

Op macroniveau wordt ingeschat dat het effect hiervan op het Gemeentefonds zo'n € 100 miljoen is. Voor Roosendaal zal het effect ongeveer € 427.000 bedragen. Dit is dus een forse tegenvaller die in 2019 verwacht kan worden en betrekking heeft op 2018. Deze informatie zullen we betrekken bij de jaarafsluiting van de gemeente.

Tot op heden is de rijksbegroting voor 2019 niet aangepast vanwege de onderuitputting over 2018. De onderuitputting komt ook naar voren in de 'Decemberraming economisch vooruitzicht 2019' van het CPB. In deze rapportage wordt echter wel rekening gehouden met een onderuitputting in 2019. Het effect op het Gemeentefonds is echter nog niet duidelijk.

Integratie-uitkering Sociaal domein (IUSD)

Zoals in de raadsmededeling bij de meicirculaire 2018 is aangegeven wordt het grootste deel van de IUSD met ingang van 2019 overgeheveld naar de algemene uitkering. Daarmee maken deze onderdelen ook deel uit van de 'trap op / trap af-systematiek'. Vanaf uitkeringsjaar 2019 houdt de IUSD op te bestaan.

Niet alle onderdelen van de huidige IUSD kunnen echter opgenomen worden in de verdeelsystematiek van de algemene uitkering. Deze onderdelen worden vanaf 2019 omgezet naar een integratie-uitkering. Voor Roosendaal betekent dit dat er twee nieuwe integratie-uitkeringen voor terug komen: de IU Participatie en de IU Voogdij / 18+.

Ten opzichte van de septembercirculaire zijn er geen wijzigingen in het verloop van de totale integratie-uitkering sociaal domein:

Totale IU Sociaal Domein Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	45.525	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Septemercirculaire 2018	45.525	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vershil	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Voor 2018 bestaat de IUSD nog uit drie onderdelen: WMO, Participatie en Jeugd. Hieronder is de uitsplitsing gemaakt naar deze drie onderdelen.

IUSD: WMO Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	11.182	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Septemercirculaire 2018	11.182	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vershil	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

IUSD: Jeugd Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	17.062	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Septemercirculaire 2018	17.062	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vershil	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

IUSD: Participatie Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercirculaire 2018	17.281	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Septemercirculaire 2018	17.281	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Vershil	-	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Voor de drie onderdelen zijn er bij de decembercirculaire 2018 geen wijzigingen ten opzichte van de septembercirculaire 2018.

Vanaf 2019 bestaat de IUSD niet meer. Wel zijn er dan nog twee integratie-uitkeringen die betrekking hebben op de onderdelen die (nog) niet kunnen worden opgenomen binnen de verdeelsystematiek van de algemene uitkering: Participatie en Voogdij/18+.

- Integratie-uitkering Participatie

In deze integratie-uitkering zijn middelen opgenomen ten behoeve van Wajong, Begeleid werken en Wsw. De verwachting is dat de onderdelen Wajong en regulier werk (onderdeel van Begeleid werken) in 2020 overgaan naar de algemene uitkering. De onderdelen Wsw en Beschut werk (onderdeel van Begeleid werken) kunnen niet geïntegreerd worden met de algemene uitkering.

Deze onderdelen zullen op het moment dat de onderdelen Wajong en regulier werk worden overgeheveld naar de algemene uitkering worden omgezet in een decentralisatie-uitkering.

IU Participatie Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Decembercircularre 2018	N.v.t.	14.327	13.721	13.426	13.191	12.885
Septemercircularre 2018	N.v.t.	14.327	13.721	13.426	13.191	12.885
Vershil	N.v.t.	-	-	-	-	-

Ten opzichte van de septemercircularre zijn er geen wijzigingen in deze integratie-uitkering.

- Integratie-uitkering Voogdij / 18+

Het grootste deel van het jeugdhulpbudget wordt verdeeld over gemeenten op basis van een objectief verdeelmodel. Voor jeugdigen met een voogdijmaatregel óf van 18 jaar en ouder wordt het budget verdeeld op basis van het zorggebruik in eerdere jaren.

Het budget voor voogdij en 18+ kan niet worden overgeheveld naar de algemene uitkering zolang het historisch wordt verdeeld. Daarom blijft dit in 2019 als de integratie-uitkering Voogdij/18+ bestaan. Er wordt onderzocht of deze middelen objectief verdeeld kunnen worden nadat het woonplaatsbeginsel is aangepast. Als overtuigend wordt aangetoond dat dat kan, worden deze budgetten in 2020 overgeheveld naar de algemene uitkering.

IU Voogdij / 18+ Bedragen * € 1.000	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Septemercircularre 2018	-	2.021	2.021	2.021	2.021	2.021
Meicircularre 2018	-	2.021	2.021	2.021	2.021	2.021
Vershil	-	-	-	-	-	-

Ten opzichte van de septemercircularre 2018 is het budget gelijk gebleven.

Ontwikkelingen sociaal domein

- Beschermd Wonen

De gemeente Bergen op Zoom ontvangt voor de jaren 2018, 2019 en 2020 een extra bedrag van € 4,24 miljoen per jaar. De aanvullende bijdrage vloeit voort uit een schriftelijk verzoek van de VNG om een oplossing te vinden voor de financiële situatie van Bergen op Zoom op het taakgebied Beschermd Wonen. Ook de staatssecretaris van het ministerie van VWS heeft de noodzaak van een oplossing onderschreven. Tot aan de invoering van de nieuwe verdeling gemeentefonds voor het sociaal domein, voorzien in 2021, kampt de gemeente jaarlijks met een fors tekort op beschermd wonen. Dit wordt veroorzaakt door een combinatie van factoren, waaronder het relatief lage bedrag dat de gemeente per volwassen inwoner ontvangt op grond van de historische verdeling van de middelen en de sterke stijging van het aantal cliënten met beschermd wonen. Hierdoor heeft de gemeente onvoldoende financiële mogelijkheden om uitwerking te geven aan de Toekomstvisie Beschermd Wonen.

De gemeente Bergen op Zoom wordt daarom financieel gecompenseerd, onder de voorwaarde dat de regio zelf ook 20% bijdraagt en blijft inzetten op maatregelen die bijdragen aan het beheersbaar houden van het jaarlijks tekort en aan de gewenste transformatie. De tegemoetkoming vindt in 2018 plaats door een herverdeling van de middelen binnen het onderdeel Beschermd Wonen van de IUSD WMO; alle centrumgemeenten dragen naar rato bij. In de decembercircularre is de herverdeling voor 2018 verwerkt. In de meicircularre 2019 volgt de verwerking voor de jaren 2019 en 2020.

Samenvatting

Ten opzichte van de septembercirculaire 2018 bevat de decembercirculaire weinig veranderingen. De grootste wijzigingen betreffen de decentralisatie-uitkeringen. Roosendaal ontvangt in de jaren 2018, 2019 en 2020 jaarlijks een bedrag van € 668.000 voor de jeugdzorgregio uit de decentralisatie-uitkering Transformatiefonds Sociaal Domein Jeugd.

Voorts ontvangt de gemeente Roosendaal met ingang van 2019 structureel € 53.000 meer uit de decentralisatie-uitkering Brede Impuls Combinatiefuncties.

Hoewel de decembercirculaire weinig wijzigingen laat zien in de algemene uitkering, wordt wel verwacht dat het rijk in 2018 fors minder uitgeeft dan was opgenomen in de rijksbegroting. Dit bleek al bij de septembercirculaire 2018. De onderuitputting is echter nog groter dan bij de septembercirculaire reeds verwerkt is.

Omdat het Gemeentefonds werkt volgens de systematiek 'samen de trap op, samen de trap af', heeft een onderuitputting van het rijk direct invloed op de uitkering uit het Gemeentefonds. Bij de mei-circulaire 2019 wordt pas duidelijk hoe groot de onderuitputting precies is geweest en welke consequenties dat heeft voor de uitkering over 2018. Voorlopig is de inschatting dat het gemeentefonds met circa € 100 miljoen afneemt over 2018 omdat het rijk minder uitgeeft dan begroot. Voor Roosendaal betekent dit een extra verwacht nadeel van ongeveer € 427.000 (dit komt dus bovenop het nadeel van de septembercirculaire). Bij de jaarafsluiting houden we rekening met deze informatie.

2018 is het laatste jaar dat de Integratie Uitkering Sociaal Domein (IUSD) nog bestaat. Vanaf 2019 is de IUSD overgeheveld naar de algemene uitkering, met uitzondering van de onderdelen Voogdij/18+ en Participatie (Wajong, Begeleid Werken en Wsw).

Ten opzichte van de septembercirculaire 2018 zijn er geen wijzigingen in deze uitkeringen bij de decembercirculaire 2018.

Bergen op Zoom is voor onze regio centrumgemeente voor Beschermd Wonen. In de decembercirculaire 2018 is de toegezegde compensatie voor deze regio verwerkt voor het jaar 2018. Bergen op Zoom ontvangt in 2018 een bedrag van € 4,24 miljoen. Ook in de jaren 2019 en 2020 zal Bergen op Zoom dit bedrag ontvangen. Dat wordt echter pas verwerkt in de mei-circulaire 2019.

Consequenties

De financiële consequenties zijn hierboven reeds beschreven.

Communicatie

N.v.t.

Vervolg(procedure)

- De financiële gevolgen van de decembercirculaire 2018 worden voor het jaar 2018 meegenomen bij de jaarafsluiting 2018.
- De financiële consequenties voor 2019 zullen worden meegenomen in de bestuursrapportage 2019.
- Voor de jaren 2020 en verder worden de resultaten van de decembercirculaire meegenomen bij de bepaling van de financiële uitgangspositie ten behoeve van de Kadernota 2020.

Bijlagen

1. Toelichting Onderdelen en werking van Gemeentefonds

Afsluiting en ondertekening

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the text of the signatories. The signature is fluid and spans across the names of the secretary and the mayor.

Bijlage 1. Toelichting Onderdelen en werking van Gemeentefonds

Het Gemeentefonds vormt de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. In deze bijlage treft u een korte uitleg aan van het Gemeentefonds. De volgende onderwerpen komen aan bod:

1. Onderdelen van het Gemeentefonds (verschillende soorten uitkeringen);
2. Omvang van het Gemeentefonds;
3. Berekening van de algemene uitkering;
4. Informatie over actuele stand Gemeentefonds (circulaires) en invlechting in Roosendaalse Planning & Control-cyclus.

Ad 1. Onderdelen van het Gemeentefonds

Binnen het gemeentefonds maken we een onderscheid tussen drie soorten uitkeringen:

- a. algemene uitkering;
- b. integratie-uitkeringen; en
- c. decentralisatie-uitkeringen.

a. Algemene Uitkering

Het geld uit de algemene uitkering komt ten goede aan de algemene middelen van de gemeente. Een gemeente kan dit geld naar eigen inzicht uitgeven om taken te financieren die het Rijk heeft opgedragen (medebewindstaken) of beleid dat een gemeente autonoom voert. Gemeenten hoeven zich niet bij het Rijk te verantwoorden over de besteding ervan; de verantwoording wordt afgelegd aan de gemeenteraad.

b. Integratie-uitkeringen

Een integratie-uitkering is bestemd om middelen via het gemeentefonds te verdelen op een manier die afwijkt van de algemene uitkering. Wanneer een integratie-uitkering in het leven wordt geroepen, moet ook meteen het tijdstip worden bepaald waarop de uitkering wordt overgeheveld naar de algemene uitkering. Met een integratie-uitkering kan het Rijk dus voor een aantal jaren middelen aan gemeenten verstrekken via het gemeentefonds, zonder gebonden te zijn aan de verdeelsystematiek van de algemene uitkering. Dit maakt voor specifieke taken of beleidsterreinen een gerichte verdeling van het budget mogelijk.

In 2018 gelden voor Roosendaal nog twee integratie-uitkeringen: de integratie-uitkering sociaal domein (IUSD) en de integratie-uitkering WMO (IU WMO). De IUSD is in het leven geroepen bij de drie decentralisaties en bestaat uit de onderdelen WMO, Jeugd en Participatie. De IU WMO is ontstaan bij de overgang van de huishoudelijke verzorging van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) per 1 januari 2007.

In 2019 worden beide integratie-uitkeringen opgeheven.

De minister van BZK heeft in 2015 aangegeven geen nieuwe integratie-uitkeringen meer te introduceren. Wel staat dan nog de decentralisatie-uitkering als type uitkering binnen het gemeentefonds ter beschikking als de algemene uitkering niet wenselijk of mogelijk is.

Een uitzondering hierop vormen de integratie-uitkeringen die gevormd worden bij de overheveling van de IUSD naar de algemene uitkering. Een aantal onderdelen van de IUSD kunnen (nog) niet worden ingevlochten in de algemene uitkering. Voor deze onderdelen zijn tijdelijke integratie-uitkeringen gevormd.

c. Decentralisatie-uitkeringen

Een decentralisatie-uitkering (DU) lijkt op een integratie-uitkering, maar kent een belangrijk verschil. Bij een DU hoeft het tijdstip van overheveling naar de algemene uitkering nog niet bekend te zijn. Decentralisatie-uitkeringen zijn apart zichtbaar binnen het gemeentefonds. Op die manier kan een gemeente dus direct zien hoeveel middelen via de DU beschikbaar zijn gesteld.

Het feit dat gemeenten middelen ontvangen via een DU betekent niet dat gemeenten over de besteding ervan verantwoording af moeten leggen aan het Rijk. Verantwoording wordt afgelegd aan

de gemeenteraad. Een gemeente kan en mag dus zelf bepalen of de middelen die voor een bepaald doel via een DU beschikbaar zijn gesteld, ook voor dat doel worden ingezet. Indien daar wel toe wordt besloten, noemen we dat in Roosendaal 'oormerkingen'. De middelen uit een DU worden dan ingezet voor het doel dat beoogd was door het Rijk met de uitkering.

Een voorbeeld van een decentralisatie-uitkering is de DU Armoedebestrijding onder kinderen.

Ad 2. Omvang van het Gemeentefonds

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op, samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Dit betekent dat wanneer de rijksuitgaven stijgen, ook de omvang van het Gemeentefonds stijgt en vice versa. De jaarlijkse toe- of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de 'trap op-trap af'-methode wordt het accres genoemd.

In het nieuwe Regeerakkoord is opgenomen dat de normeringssystematiek, 'samen de trap op, samen de trap af', blijft gehandhaafd. Wel verandert vanaf 2018 de definitie van rijksuitgaven die hiervoor gehanteerd wordt. Voorheen werd voor de berekening van het accres uitgegaan van de zogenaamde Netto Gecorrigeerde Rijksuitgaven (NGRU). Dit hield in dat een aantal uitgaven van het Rijk werden uitgezonderd voor de bepaling van de NGRU. Het gaat dan voornamelijk om uitgaven voor zorg en sociale zekerheid. Vanaf 2018 wordt echter uitgegaan van de totale rijksuitgaven, de zogenaamde Accres Relevante Uitgaven (ARU). Uitgaven voor zorg en sociale zekerheid (m.u.v. uitgaven voor WW en bijstand) worden dan wel meegenomen voor de berekening van het accres. Gevolg is dat de rijksuitgaven hoger zijn, waardoor ook de accessen de komende jaren toenemen.

Ad 3. Berekening van de algemene uitkering

Hoeveel geld individuele gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeenten. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen. Het aandeel van een gemeente in het gemeentefonds is kleiner naarmate het vermogen om belastingen te heffen groter is. Het gaat hier om de WOZ-waarde van onroerende zaken in de gemeente.

De algemene uitkering wordt bepaald aan de hand van ongeveer 70 maatstaven. Voorbeelden van maatstaven zijn het aantal inwoners, het aantal jongeren, de oppervlakte van de gemeente en het aantal bijstandsontvangers. Deze maatstaven worden vermenigvuldigd met een bedrag per eenheid. Op deze manier ontstaat de uitkeringsbasis. Om de algemene uitkering voor een individuele gemeente te bepalen wordt de uitkeringsbasis vermenigvuldigd met de uitkeringsfactor. De uitkeringsfactor wordt door het Rijk vastgesteld en zorgt ervoor dat de uitkeringen aan alle gemeenten precies passen binnen de beschikbare omvang van het gemeentefonds.

Ad 4. Informatie over actuele stand Gemeentefonds (circulaires) en invlechting in Roosendaalse Planning & Control-cyclus

Drie keer per jaar informeert het ministerie van BZK de gemeenten over de omvang en verdeling van het gemeentefonds. Dit gebeurt via circulaire. Op basis van deze circulaire kan de prognose van de inkomsten uit het gemeentefonds voor de gemeente geactualiseerd worden. De ontvangst en verwerking van de gemeentefondscirculaire zijn opgenomen in de gemeentelijke Planning & Control-cyclus:

- De Meicirculaire wordt verwerkt in de Bestuursrapportage voor wat betreft het lopende boekjaar en in de Kadernota voor wat betreft de komende jaren.
- De Septembercirculaire wordt verwerkt in de Programmabegroting voor wat betreft de komende jaren. Voor het lopende jaar worden de resultaten bij de jaarrekening verwerkt.
- De Decembircirculaire wordt verwerkt in de Jaarrekening van de gemeente voor wat betreft het lopende jaar. Voor de komende jaren worden de resultaten meegenomen bij de Kadernota van het volgende jaar.